

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$8.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 56. — ŠTEV. 56.

NEW YORK, THURSDAY, MARCH 9, 1922. — ČETRTEK, 9. MARCA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

SPLOŠNA STAVKA V TRANSVALU

DELAVCI V ŠTEVILNIH STROKAH IN PANOGAH SO SE ODZVALI POZIVU RUDARJEV, NAJ JIM PRIDEJO NA POMOČ. TUDI KLAJCI IN MEHANIKI SO ZASTAVKALI. — POLICIJA STRELJALA NA ŠTRAJKARJE.

London, Anglija, 8. marca. — Južno-afriški delavci so se odzvali v precej obilnem številu pozivu na splošno stavko, katerega so izdali izvrševalni svet Industrijske federacije ob enem s strokovnimi inženirji in sicer v znak simpatij s stavkujočimi rudarji, — soglasno z nekim poročilom na Exchange Telegraph Company iz Johannesburga.

Številne prodajalne v trgovskem delu mesta so bile zaprte, kajti njih lastniki so se bali nasilstev. Natakarije in natakarije se je s silo odvedlo z njih mest v maloštevilnih restavracijah, ki so bile še odprte. Vsa javna prometna sredstva so prenehala obratovati in vozovi, ki dobavljajo živila, niso smeli voziti.

Uslužbeni v klavnicah so zapustili delo in mehaniki v Bramfontein in Germinston, važnih železniških središčih, so istotako zastavkali. Delavci, spojene z drugimi unijami, se je odstranilo z njih mest.

Neredi so se završili v različnih delih mesta, se glasi v neki Reuterjevi brzojavki iz Johannesburga. Tekom popoldneva je streljala policija s streljališča patrone v poskusu, da razprši stavkarje, ki so skušali vreči z dela skupino telefonskih delavcev.

NEZAPOSLENOST V PENNSYLVANIJU.

Harrisburg, Pa., 7. marca. — Številno nezaposlenih v Pennsylvaniji se je zmanjšalo za več kot pet tisoč oseb tekom meseca februarja, soglasno s številskimi, katere je objavil komisar za delo in industrijo. Tozadevne številke se je sestavilo na temelju poročil desetih delavskih posredovalnic v državi. Dne 1. marca je znašalo število nezaposlenih 308.540 v primeri s 313.835 dne 1. februarja. Philadelphia predstavlja največje škrbenje, ki znaša približno 4100 ljudi.

Gradilna industrija je bila med vsemi v državi najmanj zaposlena.

Najgriši dogodek, ki se je završil dosedaj v zvezi s stavko, je bil oni na Vonbrandis trgu, kjer so oddali stavarji na policijo več strelcev iz revolverjev. Policija pa je potisnila naprej z nasajenimi bajonetmi ter razpršila veliko množico.

Pozneje zvečer je bil Brixton, predmestje Johannesburga, sredi boja, ki se je vnel okrog neke črnske cerkve.

AMERIŠKA ŽVILA DRAGA V RUSIJI

Paket, predstavljajoč vrednost desetih dolarjev, je v gotovih krajih Rusije vreden \$75.00.

Moskva, Rusija, 8. marca. — Znače skrajnega pomanjkanja živila v Rusiji je najti v statistikah Ameriške pomožne administracije, v katerih se primerja cene živil na krajevnih trgih z onimi, katere računajo Amerikanci za živila, katere smejo razpečati.

117 funtov moke, sladkorja, riža, mleka, čaja in maslobe, vsebovanih v deset dolarskem paketu, katere prodaja Ameriška pomožna administracija sorodnikom in prijateljem tipičnih vsled lakote v Rusiji, bi stalo \$26 v Kijevu, \$29 v Caricinu, \$38 v Simbirsku, do \$75 v Kazanu in \$63 v Saratovu.

Te cene temelje na konservativni oceni vrednosti dolarja v primeri z rubljem ter predstavljajo manj kot se zahteva za ista živila na domačih trgih. Pomožna administracija je objavila te statistike v namenu, da pokaže, da se bolj izplača pošiljati živila v Rusijo potom administracije kot pa pošiljati denar skozi negotove in neopazne roke. Živilske nakaznice je mogoče kupiti v New Yorku in drugod za \$10 in pomožna organizacija bo dostavila določeni osebi v Rusiji 40 funtov moke, 25 funtov riža, 10 funtov sladkorja, 3 funte čaja, 20 škatljic mleka in 10 funtov masti.

Na svojem letnem zimskem potovanju se je vstavila atlantska mornarica Združenih držav v Guantanamo zalivu. Slika nam kaže admirala H. P. Jonesa, ko nadzoruje svoje vojaštvo.

SPREJEM SUHE POSTAVE V JERSEY

Senat zakonodaje v New Jersey je sprejel suhaške predloge. — Amendmanti za pivo in vino.

Trenton, N. J., 8. marca. — Potem ko je porazil z glasovanjem amandmante, katere je predlagal senator Simpson, demokrat iz Hudson okruga, da bi se napravilo bolj liberalnim določbe glede preiskavanja in zaplenjenja in da bi se zmanjšalo kazni za posest lahkih vin in piva, je senat države New Jersey tekom preteklega večera sprejel celo serijo petih predlog, ki naj bi predstavljale novo državno prohibicijsko postavbo.

Debata je bila kratka. Senator White je enostavno predlagal sprejem predlog, o katerih je rekel, da bodo stopile na mesto Van Ness postave, ki je bila pred kratkim spoznana kot neustavna. Senator Simpson je stavil številne amandmante. Eden teh se je glasil, da naj se stavi besedo "deset" na mesto "polovico enega odstotka", s čemur bi se dalo državnim oblastim priliko, da delajo pri kazenskih zasledovanjih razliko med kršitelji postav z ozirom na vino in pivo ter onimi glede žganja. Nadaljni predlog bi odpravil pravico preiskave in zaplenjenja avtomobilov brez preiskovalnega povelja.

Senator Hudson je rekel, da je ustvaril prohibicijski amandment veliko zaničevanje do postav in da se poslužujejo sedaj farmerji separatorjev za smetano kot prave pravice ločenju alkohola od jabolčnika.

Vsi amandmanti pa so bili poraženi in pet predlog je bilo sprejetih s petnajstimi proti dvema glasovoma kajti senator Smith, republikanec iz Passaica je bil edini, ki je glasoval s senatorjem Simpsonem proti predlogom.

PONIKOVSKI KOT NAČELNIK POLJSKEGA KABINETA.

Varava, Poljska, 8. marca. — Voditelji strank v poslanski zbornici so včeraj razpravljali o stvorenju novega kabineta, ki naj bi sledil onemu Antona Ponikvskija. Razmišljalo se je izprva o administraciji, ločeni od parlamenta, a to idejo se je jo pustilo, ker ni bilo mogoče priti do soglasja glede osebe ministrskega predsednika.

Nato pa sta centum in levica pripravila v ospredje kandidature Ponikvskija.

Pri nato sledečem glasovanju je bilo 247 glasov za njega in 237 proti njemu.

Predsednik zbornice je nato predložil ime Ponikvskija predsedniku Pilsudskiju.

MENONITI NA KONCU SVOJEGA POTOVANJA

Tekom napornega potovanja v Mehiko so vsaki dan čutili vozeve ter molili svoje krave.

Trevine, Mehika, 8. marca. — Sto in trinajst Menonitov, ki predstavljajo predno stražo cele verske sekte, ki se je izselila iz Canade ter napotila v Mehiko, je dospelo semkaj. Prišli so, da pripravijo pred kratkim kupljeno zemljo za one, ki jim bodo sledili, — nekateri v teku par dni, drugi pa šele koncem spomladi.

V dveh spalnih vozovih posebnega vlaka, ki je privedel koloniste semkaj, je bilo eno in šestdeset odraslih, med njimi tudi Herman Hildebrandt, voditelj izseljencev ter oče osemnajstih otrok, 25 otrok v starosti od petih do dvanajstih let ter 27 otrok v starosti od petih let pa navzdol do dojenčkov.

Tri in dvajset tovornih vozov je vozilo pohištvo in domačo živino izseljencev. Običajni porterji, ki delajo in pogrnjajo postelje na takih vlakih, niso opravljali te službe, kajti postave Menonitov prepovedujejo uporabo posteljnega perila, katero so prej rabili že drugi.

V soglasju s strogimi predpisi te sekte, ki se tičejo čistosti, so ženske vsaki dan ribale tla obeh vozov, v katerih so se vozili izseljenci in sicer z vodo, katero so vozili s seboj v sodih.

Kadarkoli se je vlak ustavil, da vzame na krov sveže vode ali premoga, so možiki pomolzi krave ter pobrali jajca, katere so nanesle kokoši.

Menoniti so bili prvotno holandskega izvora, kjer je ustanovil to sekte neki Mennon. Pozneje so se izselili v Nemčijo in od tam na Poljsko. V Canado so prišli na povabilo canadske vlade l. 1873.

SLOVENSKA VEST.

Pred kratkim se je zaročil znani clelandski rojak Mr. Frank Rudolf Pražer z Miss Mimi Derčarjevo iz New Yorka.

UNIČENJE JELENOV IN SER V WISCONSINU.

Aashland, Wis., 8. marca. — Brezbozirno pobijanje jelenov in srn gozdovih Wisconsin se je zavrsilo po težkih zadnjih snežnih zmetih, ko so Indijanci Red Cliff rezervacije, opirajoč se na svoje pisane pravice, s puškami in koli napadali jelene in srne, ki niso mogle iz zagraničenih prostorov, kjer se jih je krmilo.

Glasi se, da preti živalim uničenje, razven če bo skorajšno tavanje snega oprostilo zajete živali.

NEKAJ O NOVI IRSKI ARMADI

Številni člani nove irske armade so bili v vojni službi, a bili le malo izveščani.

Nova irska armada, ki je postala dedič starih angleških vojašne ter precejšnjega dela vojaške opreme, spominja v marsikaterem oziru na armado državljancev, katero je postavila Amerika na noče 1917. Opaziti je isto poželjivost rekrutov, ki le še bolj razodeva njih narodnost in strašno resnost obrazov spominja na velikansko sovraštvo, katero so gojili mladi ameriški častniki do kajzerja.

Kljub dejstvu, da so videli številni irski prostovoljci, kot se imenuje vojake irske armade, večletno službo v "vojni", kot jo vedno imenujejo Irei, so bili komaj deležni kakšnega veščanja ter dobili le malo opreme. V svojem novem okolju izgledajo vsled tega strašno novi ter se tudi obnašajo temu primerno.

V Beggar's Bush vojašnicah, kjer se nahaja glavni stan armade in prav posebno glavni stan vrhovnega poveljnika, generala O'Duffyja in katere vojašnice je poročalec newyorškega Herald ravno obiskal, oživi lahko Amerikance spomine na prvotno življenje v taborišču. Le en uho je, skozi katerega pripuste obiskovalca na natančnem zaslišanju in premetenju.

V notranjosti naleti človek na birokracijo kot je ni najti v Ameriki. Na velikem parnem prostoru se vežbajo rekruti in čuti je kripace in surove glasove korporalov in nižjih častnikov. Povelja so večinoma angleška, kajti dosedaj ni bilo še mogoče uvesti keltiščine.

Z izjemo tega, da dobivajo vojaki čaj mesto kave je hrana vojakov približno taka kot v ameriški armadi. Za zajutrek imajo jajca ter špeh ali pa klobase. Za kosilo golaž ali stew in popoldne čaj, ter jim dovoljeno preživeti večere v mestu.

Življenje irskih vojakov ni preveč naporno, kajti različne vrste službe se vrše od približno osmih zjutraj pa do štirih popoldne.

POGREŠANA DEKLICA SE JE ZABAVALA.

Chicago, Ill., 8. marca. — Iskranje po celem mestu na temelju splošnega policijskega alarma se je končalo s tem, da se je šestletna Frances Cizy vrnila na dom svojih starišev. Policistu, ki jo je našel objokano na cesti, je pojasnila, da je našla dolar in da je obiskala kar pet mužijev.

In sedaj je konec denarja, in hočem iti domov, — je rekla. Policist je plačal za karo in deklica se je vrnila domov.

ALI BO GENOVSKA KONFERENCA USPEŠNA?

KATHENAU JE POVEDAL KOMITEJU NEMŠKEGA DRŽAVNEGA ZBORA, DA DA LAHKO SAMO AMERIKA OBLIKO REKONSTRUKCIJSKE SVETA. — VSE SE ZANAŠA NA AMERIKO. REPARACIJSKI PROBLEM. — POROČA CIRIL BROWN.

Berlin, Nemčija, 8. marca. — Dr. Walter Rathenau, minister za zunanje zadeve, je imel včeraj nagovor na proračunski komitej državnega zbora, katerega je posvaril, da Nemčija ne more pričakovati materialne pomoči od ekonomske konference v Genovi.

Rekel je med drugim: — Nikdar nimem pričakoval, da bi forum štiridesetih narodov, ki niso bili bistveno vdeleženi pri Versaillski mirovni pogodbi, vzel v svoje roke problem reparacije ter ga skušal rešiti. Genova ni roben prostor za to. Genova pa bo nudila možnost razprave glede splošnih vzrokov svetovne ekonomske bolezni in sicer razprave od strani narodov, ki iščejo skupno pota in sredstva, kako izvršiti in udeležiti ozdravljenje kontinenta.

V praksi se bo mogoče Genova izkazala kot prvi člen v verigi konference, ki se bodo vršile tekom tekočega in naslednjega leta. Narodi so danes predalec oddaljeni od jasnega spoznavanja vzrokov svetovne ekonomske bolezni, da bi se mogli pečati z neposrednimi odgovori za ozdravljenje te bolezni. Neposredni razvoj reparacijskega problema bi nudil le provizorične rešitve, kajti na eni strani so velikanske tirjatve, dočim je na drugi strani plačilna zmoglost Nemčije, posebno v gotovini, strašno omejena. Celotno provizorično plačevanje po 31.000.000 zlatih mark v desetih dneh oblikih tekom prvih mesecev tega leta so že sedaj neugodno uplivala na vrednost nemške marke. Človek lahko reče, da je vrednost ameriškega dolarja na berlinski borzi barometer plačilne zmoglosti Nemčije.

— Če se bo konference v Ge-

LOV NA SKRITE ZAKLADE.

San Salvador, 7. marca. — Nekaj skupina ameriških lovcev na skrite zaklade je dospela v San Jose, Costarica ter naprosila vlado za dovoljenje, da sme iskati zlate zaklade, ki so baje zakopani na Cocos otoku. Otok Cocos leži 545 milj južno-zapadno od Paname.

Pustolovci so že ob več kot eni priliki skušali najti zakopane zaklade na tem neobljudenem otoku, a v vsakem slučaju so se vrnili razočarani in praznih rok.

POZIV NA PREMUGARJE NOVE ŠKOTSKE.

Sydney, N. S., 8. marca. — Robert Baxter, predsednik okruga 26 United Mine Workers of America, je včeraj pozval delavce pod njegovo jurisdikcijo, naj ostanejo na svojih mestih in da naj sprejmejo plačilno lestvico, katero jim ponuja British Empire Steel Corporation.

On pravi, da je zavzel to stališče radi tega, ker niso v sedanjem času viri distrikta dosti veliki, da bi se moglo vojevati uspešen boj.

O POTOVANJU.

Za potovanje spomladi, poleti in začetkom jeseni je drugi razred na prekoceanskih parpikih že več mesecev naprej razprodan. Že sedaj je težko dobiti prostore drugega razreda za junij in druge mesece. Le malo prostorov je še na razpolago. Kdor bi tedaj hotel potovati prihodnje mesece v drugem razredu, naj nam takoj naznani, da mu preskrbimo prostor.

Frank Sakser State Bank.

novi izkazala kot uspeh z ozirom na splošni razvoj svetovnega mira, bo odvisno popolnoma od stališča Amerike. Njena sila je tekom vojne zrasla bolj kot katerekoli druge države. S svojim vstopom v vojno je Amerika odločila izid. S svojo sovdeležbo v Versaills je dala svetovnemu miru gotovo obliko in potom sovdeležbe pri ekonomski uravnavi sveta da lahke smer in pravce vsem tozadevnim prizadevanjem.

ZD. DRŽAVE NE BODO ZASTOPANE V GENOVI

Ameriški diplomat pravi, da ne bo šlo toliko za gospodarske kot pa za politične zadeve.

Washington, D. C., 8. marca. — Vlada Združenih držav je danes formalno izjavila, da ne bo zastopana na gospodarski konferenci v Genovi.

To je sporočil laškemu poslaniku ameriški državni tajnik Hughes ter pristavil, da ta konference pravzaprav ne bo gospodarska konference, ampak, da se bo v prvi vrsti bavila s političnimi vprašanji.

Vsled tega se Združene države konference ne bodo vdeležile.

Rusija bo na konferenci zastopana in stavila bo redloge na podlagi katerih bi se izvršilo priznanje ruske sovjetne vlade.

To dejstvo je dalo Ameriki povod, da smatra konference za politično, ne pa za gospodarsko.

Združene države zavzemajo napram Rusiji še vedno isto stališče kot so ga zavemale pred enim letom.

Tedaj je bilo rečeno, da mora Rusija vpoštevati svetost pogodb ter garantirati pravice splošnega dela.

Ob enem je sporočila Amerika zavzemnikom, da ne bo trpela nobenih priprav in načrtov za igranje Rusije ter ne bo vpoštevala nobenega odloka, ki bi bil napravljen proti pravicam ruskega naroda.

Pošiljatelj denarja na znanje.

Pri kr. poštnem čekovnem uradu v Ljubljani smo izposlovali, da dobimo vbočeno za vsako našo nakazilo izplačilno potrdilo s podpisom naslovljenca ali njegovega pooblaščenca.

Eporazumno s tem ne bomo zaprejevali razpošiljati dosedaj običajnih obvestil z označbo dneva, ko je bil odposlan denar iz Ljubljane na zadnjo pošto. Mesto teh obvestil bomo poslali za vsako denarno pošiljatelj, ki smo jo prejeli dne 1. decembra 1921 ali kasneje, izplačilno potrdilo s podpisom naslovljenca oziroma njegovega pooblaščenca.

Te vrste potrdila pa prihajajo večkrat le počasi z zadnjih pošt nazaj v urad čekovnega urada v Ljubljani, kjer se zbirajo in šele nato odpošljejo v Ameriko; radi tega ter drugih možnih zamud nam bo mogoče razposlati potrdila šele v približno devetih tednih od dneva, ko smo izdali prejemno potrdilo oziroma kakorhitro ista prejmemo. Denar pa bo neglede nato izplačan enako hitro in pod istimi pogoji kot do sedaj.

Frank Sakser State Bank.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potem naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro. Včas se bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:			
Razpošila na zadnje pošte in izplačajo "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.			
300 kron	\$1.30	1,000 kron	\$ 4.10
400 kron	\$1.70	5,000 kron	\$20.00
500 kron	\$2.10	10,000 kron	\$39.00

Glasom narodne ministrstva za pošte in brzojav v Jugoslaviji je sedaj mogoče tem nakazovalni mestu pota edinele v dinarjih; za vsako štiri kune bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in kuno ostane torej neizmenljivo.

Italija in zasebno osemilje:

Razpošila na zadnje pošte in izplačajo "Jadranska banka" v Trstu.			
50 lir	\$ 3.20	500 lir	\$28.00
100 lir	\$ 6.00	1,000 lir	\$55.00
300 lir	\$17.40		

Nemška Avstrija:

Razpošila na zadnje pošte in izplačajo "Adriatische Bank" na Dunaju.

Radi velikanskih razlik v tečaju izplačajo sedaj v Avstriji cene ameriškega dolarja. Naša pristojbina za vsako posamezno nakazilo do \$10.— znaša 50 centov; od \$10.— do \$50.— po \$1.—; za vsa večja nakazila po 2 centa od dolarja.

Pod istimi pogoji izstavljamo tudi dolar-čeki in pošiljamo ameriške dolarje v Jugoslavijo in v Italijo.

Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnosa. Mi računamo po ceni letnega dne kot nam poštni denar daje v roko.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo najugodnejše in varne pogoje, ki bodo veliko koristni za vas, ki se hoče ali se bodo poslužovali naše banke.

Denar nam je pošliti najbolje po American Money Order, ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 83 Cortlandt St., New York (Advertisement)

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
Printed and Published by
HARRIS PUBLISHING COMPANY
at New York City
FRANK SAKSER, President LOUIS BENERIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Ena leto volja Hot na Ameriko 25.00
Ena leto volja Hot na Ameriko 25.00
Ena leto volja Hot na Ameriko 25.00
Ena leto volja Hot na Ameriko 25.00

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Daily Except Sundays and Holidays
Subscription price 25.00
Advertisements on Agreement.

Recepti brez področja in obsega so na priročje. Denar naj se blagovno
plača po Money Order. Pri sprejemanju krajša naročnikov priložnost, da se nam
tudi predstavi bivališče, da hitreje prejmemo naročila.

GLAS NARODA
33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878

MUČENO MESTO.

"New York Times" piše na uvodnem mestu:
Fašisti so pognali predsednika Zanella z Reke ter
ga prisilili, da je podpisal čudno zvečeno odpoved.

V nekem poročilu iz Rima pa se glasi, da italijan-
ska javnost sicer priznava potrebo uveljavljanja rapall-
ske pogodbe, "da pa Italija ne more ostati gluha vsprti-
čo klicev mučenega mesta".

"Mučena mesta" je pravi izraz.

Volitve tekom preteklih spomlad, ki so uveljavile
ustavodajna skupščina, podpirajočo Zanella in njegovo
avtonomistično politiko, so predstavljale splošno raz-
položenje Rečanov, Italijanov, Hrvatov, Madžarov in
Nemcev, — da je namreč čas prenehati s paradami ter
se lotiti resnega dela.

Reka je plačala za to glasovanje.

Na večer volitev je privedel spreved motornih av-
tomobilov iz Trsta tolpo banditov, ki so znani pod
imenom fašisti, in ti banditi so pokazali svoje ne-
odobravanje izida volitev s tem, da so streljali po
mestu ter opustošili domove avtonomističnih voliteljev.

To je bila natančno prav taka "revolucija" kot ona,
ki je pognala pretekli teden predsednika Zanella iz urada.
Očividno je bilo tudi to zadnje izvajanje "samood-
ločitve" v glavnem delo tržaskih fakinov in delomrne-
žev.

Italijanska vlada, ki bi sedaj rada vedela, kako uni-
čiti delo teh banditov ali ga spraviti v soglasje z Ra-
palsko pogodbo, bi storila veliko boljše, če bi prepre-
čila to nesrečo še predno je bila škoda storjena.

Edinole ena dobra pot vodi z Reke na italijansko
ozemlje in par rušilcev bi lahko zastražilo pristanišče.
Ta napad bi se lahko preprečilo, če bi ga kdo ho-
tel preprečiti.

Nobenega vzroka ni za domnevanja, da se je ita-
lijanska vlada brigala za zaroto, a dosti vzroka je
za domnevanje, da se je bala žaliti fašiste.

Sedaj je stvar italijanske vlade najti pot iz te
zagate.

Rapalska pogodba najbrž ni udeležila idealne pra-
vice, a je bila najboljša pogodba, mogoča ob onem času.
Ustanovitev Reke kot neodvisne države je teoreti-
čno smešna, a praktično je bila edina pot iz zmed, ka-
tere so podedovali od svojih predhodnikov oni, ki so
bili pozvani skleniti pogodbo.

Če bi se lojalno izvedlo pogodbo, bi avtonomija za-
jamčila tako prosperiteto Reke kot ekonomski izhod
na morje, ki ga potrebuje Jugoslavija in Madžarska,
ne da bi se pri tem žalilo narodnega čustovanja Italijanov.

Na nesrečo pa je ostala verna izvedba te pogodbe
ideal, ki je še daleč od uresničenja.

Italijani niso hoteli izprazniti dela Dalmacije kot
bi morali storiti na temelju rapalske pogodbe.

Kot vzrok se navaja, da se je grdo postopalo z Ita-
lijani v krajih, katere je Italija zapustila, a to obdol-
žitev Jugoslavlani seveda zavračajo.

Dokler ne bo izpraznjenje završeno, je malo upa-
nja, da bi se vrnila nadaljna pogajanja, s pomočjo kate-
rih bi se odprlo Reko trgovini in prometu.

V resnici mučeniško mesto!

Italijanska vlada je najbrž dobro pričela s tem,
da je poslala zadostno silo karabinerjev, da drže trža-
ške bandite na udah in s karabinerji vred je poslala
tudi komendantja Castelli-ja, ki ve glede Reke več
kot kdo drugi in kojega upliv in ugled je velik pri
domaćih strankah.

Če so Castelli-ju in njegovim stražam ne bo po-
srečilo nanovo uveljaviti ustavne vlade na Reki, po-
tem bo čas vprašati, kdo in kaj je pravzaprav resnična
vlada v Italiji.

Poslednji opomin davkoplačevalcem.

(Jugoslovanski oddelek F. L. i. S. New York.) — Davčni obve-
zanici imajo samo še nekoliko dni časa za vložitve napovedi (return)
o svojem dohodku tekom leta 1921. Da se izognete kazni, morate
svojo izjavo o dohodku obnehati z vsaj četrtino dolžnega davka pre-
dati davčnemu uradu najdalje do polnoči 15. marca.

Prijavo ali napoved morate poslati po pošti ali pa izročiti oseb-
no uradu davčnega pobiralca (Collector of Internal Revenue) one-
ga okraja, v katerem se nahaja vaše zakonito bivališče. Ako pošlje-
te po pošti, pazite na to, da odpošljete pismo ob času, tako da nosi
poštni žig datum od 15. marca ali poprej. Ako davčni obvezanec ne

vloži napovedi v odločenem roku, utegne placati 25 odstotkov več
davka in biti kaznovan z globo od največ \$1000.

Ako davkoplačevalec vloži napoved vstrel nemarnosti
ali ako naznani manjši dohodek kot ga je zares imel, tedaj bo kaz-
novan z globo od 5 odstotkov od skupne neprijavljene vsote in mora
plačati obrest: 1 odstotek na mesec za ves čas, ko ostane tak davek
nplačan. Ali ako davkoplačevalec namenoma napravi lažnjivo ali
sleparsko prijavo, da se izogne plačilu dolžnega davka, tedaj utegne
biti kršitelj kaznovan s 50 odstotki neprijavljene vsote in z globo
do 10.000 dolarjev ali enoletnim zaporom, ali pa z obojem, povrh —
sodnih stroškov.

Davek se mora plačati poton čeka, money order ali v gotovini.
Ako plačate podružnici davčnega urada, je priporočljivo, da plačate
s čekom ali money order, da se na tak način prepreči možnost iz-
gube v glavni urad. Čeke ali money order izpostavite na ime kolek-
torja onega mesta, kjer stanujete: naprimer: Collector of Internal
Revenue, Chicago, Ill. — Na zahtevo vam bo uradnik davčnega ur-
ada izdal potrdilo o prejetem denarju in v kako svrhu je bil sprejet.

Dopis

Little Falls, N. Y.

Ker se malokdaj sliši kaj iz na-
šega mesta glede vsakdanjega
življenja, sem se namenil malo po-
pisati, kako se nam godi tukaj v
tem skalnatem mestu. Kar se de-
la tiče je — skoraj bi rekel — bolj
srednje vrste. Večinoma delajo
ljudje po raznih tovarnah, kakor
v usnjarni, tovarni za spodnje ob-
leke, tovarni za kladiva, za bieli-
lje, v tovarni za izdelovanje me-
karskih strojev itd. Seveda, s pol-
no paro se ravno nikjer ne dela.
Zato že poskrbe višji gospodje,
da ni delavce preveč ponesen in
da jim ne more kljubovati. Raz-
vidno je to v tovarni za bieličje
H. P. Snyder Co., v kateri so uni-
jski delavci pred nekako dvema
mesečema zastrajali. Ti so še se-
daj na strajku, kajti kompanija
je nabrala dosti skebcev, tako da
lahko vsaj nekaj obratuje, čevar-
no ne s polno paro. To je zopet
nov dokaz, da se z ljomi poljubno
dela, dokler se delavstvo samo ne
izpametuje. Dosti je takih, ki ni-
joli drugače ne primejo za delo,
temveč samo čakajo, kje bo kak
štrajk, pa gredo takoj drugim od-
st trgat zaslužek.

Po drugih tovarnah so tudi že
znižali plače, tako delavcem kot
delavkam. Delavci so morali lepo
pogoditi in delati dalje, kajti ako
bi se postavili, bi bilo gotovo ta-
ko kot pri prejemnem družbi.
Dela na prostem tudi ni še dobiti,
ker je še zima tu, toda obeta se
na spomlad. Gradili bodo več cest
iz cimenta, za kar bodo potrebo-
vali več ljudi. Gradili bodo tudi
več stanovanjskih hiš, s čemur bo
zelo pomagano ljudstvu v tem
mestu, kajti po nekaterih hišah
je precej natlačeno ljudi. Ravno
sedaj je tudi dogotovljeno eno po-
slopje za 18 družin, leseno, s tre-
mi nadstropji in precej povoljno
zgrajeno. Najemina se seveda še
ni znižala in se tudi gotovo še ne
bo, dokler bo material tako visoka
cena. Ko bi se zvelo s stališča
plač, bi pač že davno moralo biti
vse ceneješe, tako živila kakor tudi
drugo.

Čeprav se malo zašušči, se ven-
dar tukajšnji Slovenci in Sloven-
ke večkrat zabavamo z različnimi
prireditvami in igrarji ter plesi,
da nam preje mine čas. Tako smo
imeli 25. februarja igro z veselic,
ki je precej povoljno izpadla, ne
ravno tako, kot bi bila pričakova-
ni, kajti še vedno je dosti Sloven-
cev in Slovenk, ki se ne zanimajo
za narodne igre, katere so nam
vsem le v korist in izobrazbo. —
Z igrarji je vezanih veliko težko
ki niso poznane vsakemu. Dosti
iger je, ki nam zelo ugajajo, dru-
gim pa zopet ne itd. Ker sem ravn-
o pri igrarji, bi bilo umestno, da
povem, da se namerava takoj po
Veliki noči vprizoriti spet igro
seveda če se dobi zadosti pomoči,
ki pa mislim, da se ne bo odrekla
našemu vodji Mr. Antonu Prijar-
lu, kadar bo katerega prosil za
pomoč. Kakšno igro in kdaj bo
vprizorjena, to se bo pravčasno
poročalo v listu, samo to želimo,
da bi Slovenci in Slovenke malo
bolj številno posekali igre, v ka-
terih je dosti kratkočasnja in do-
bre volje.

Omeniti moram tudi tukajšnjo
Slov. narodno godbo. Tudi ta pre-
cej dobro uspeva. Seveda, tudi ta
ni kot bi morala biti, ker ji pri-
manjkuje članstva in želeli bi bi-
lo, da se mladi fantje poprimajo
učenja. Ker že opisujem tukajšnje
razmere, moram še nekaj omeniti
kar je lahko vglad vsem Slovan-
om širom Amerike. Lansko leto
sem namreč pričel s kupovanjem
in prodajanjem kalifornijskega
grozdja. Ker sem čital v listu
Glasu Naroda o Mr. Walter Pre-
dovichu, da on trguje z grozjem
ter ga razpošilja na vse strani, —
sem se takoj obrnil do njega, in
on mi je dal takoj vse potrebne in-
formacije. Kupil sem od njega
tri vagonce grozdja; dva vagona

Peter Zgaga

Človek, ki pomiluje samega se-
be, je v resnici pomilovanja vred-
den človek.

Tak človek je najbolj nesre-
čen na celim svetu kajti prepri-
čan je, da je žrtev zle usode in
grdega postopanja od strani dru-
gih ljudi.

Stvari niso nikdar tako slabe
kot izgledajo, — bi si moral
misleti vsakdo, katerega primejo
taki občutki.

Neko je srečal na cesti prija-
telja, kateremu se je očividno
strašno mudilo. Pod pazduho je
nosil precej veliko škaflijo.

— Kam pa se ti tako mudi? —
ga vpraša.

— Domov, — odvrne prijatelj.

— Kupil sem ženi nov klubok ter
ločem priti domov še predno se
moda izpremeni.

— Oče, — je rekel brihten mladi
fant svojemu očetu, — danes sem
videl nekega gluho-nemega, ki je
imel oviro v svojem govoru.

— Ne govori neumnosti, — je
odvrnil oče. — Gluhonem in ovi-
ro v govoru?

— Da, — je odvrnil sin, — na
eni roki mu je manjkalo srednje-
ga prsta.

V Stanton, Ill., ima cleveland-
ski slovenski dnevnik nekega za-
stopnika, katerega bi se izplača-
lo iti pogledat.

Kaj takega se še ni videlo v
Ameriki.

Možak se namreč piše Jakob
Predikaka.

Nekateri ljudje povedo, kaj mi-
slijo.

Nekateri pa kar povedo. Nima-
jo časa in močgan, da bi mislili.

Tisti Slovenci, ki so preobra-
čali zamorec in Indijance v katoli-
ško vero, so ravno toliko storili
za slovenski narod, kot so stori-
li za svoje ljudje tripolitanski
cenci, ki so se borili ob strani la-
skih vojakov za našo osvoboditev.

Kaj je Kristan sedaj?

Ali je republikanec, ali socija-
list ali boljševik, ali vladni pod-
repnik?

Živa duša ga ne pogruntaj.

Podoben je nacrtni, parfumi-
rani "dolly-ai", s katero se otro-
ci igrarajo.

Ni ga pa zdravnika na svetu,
ki bi zamogel taki "dolly" dolo-
čiti, katerega spola je.

Neki rojak iz Washingtona je
pisal upravi naslednje pismo:

Denar za pratike sem poslal.
Pratik pa še nisem dobil. Kakor-
litro jih takoj ne dobim, pošljem
za vami tiralnico.

To je dokaz, da ni še konec ča-
rov divjega Zapada.

Neki učepljak pravi, da je de-
setkrat bolj škodljivo, če se človek
prenaj kot če se preveč napije.

Ob sedanjem zaslužku se po-
prečni Amerikanec ne more pre-
več najest.

Če se pa preveč napije, ga za-
pne.

Pametna vlada je storila vse
potrebno, da skrbí za zdravstve-
ni dobrobit svojih državljanov.

Ženske kikkje so sedaj po pet
dolarjev, svilene ženske nogavice
pa po tri dolarje par.

Moški s tem nikakor niso zado-
voljni.

Jugoslovanski Koncert

JUGOSLOVANSKEGA MEŠANEGA KVARTETA.

V soboto dne 11. marca ob os-
posledno napetostjo pričakujemo
njih večer priredi v International
Institute, Y. W. C. A., na 21. cesti
in Lexington Ave. v New Yorku.

Svoj prvi koncert JUGOSLOVAN-
SKI MEŠANI KVARTET s sode-
lovanjem JUGOSLOVANSKEGA
MOSKEGA KVARTETA, nade-
lje dveh odličnih jugoslovanskih
umetnikov, gospoda Emilija Bla-
ževića in profesorja Milana Tro-
šta, ter najstarejšega slovenskega
pevskega društva v New Yorku,
Slavca.

"Eppur si muove!" (in vendar
se giblje, premika), smo rekli, ko
nam je prišlo v roke povabilo na
to prireditev. Pomenja namreč
korak naprej, odločen korak iz
mrtvila in indolence, katero je bi-
lo zapaziti v našem družabnem
življenju v zadnjih par letih.

Seveda, vzrok tega niso bili le
newyorški Slovenci in z njimi
vred tudi ostali Jugoslavlani.
Strašna mora vojne, ki je ležala
nad celim svetom, negotovost, v
kateri smo živeli glede končne
usode našega rodu in splošna raz-
arost, ki jo je bilo opaziti v na-
ših vrstah, — vse to je pogubo-
časno in moralno vplivalo na vse
družabno življenje.

Da so prišli v tem oziru drugi
in boljši časi, nam priča koncert,
katerega priredi v soboto Jugos-
lovanski mešani kvartet.

Le oglejmo si program sam, in
prvo prijetno presenečenje, kate-
rega smo deležni, obstaja v tem,
da predstavljajo glavne točke
programa narodne pesmi, najlep-
še in najvernejše zrelo jugoslov.
narodne duše.

Pesmi kot "Oj tam za goro",
"Pod klancem sva se srečala",
"Dekle v vrtu zelenem sedi" ter
druge, ki jih bodo zopet enkrat
budi dovršeno prednašane vsi, ki
bodo prišli na koncert, ne bodo
izgubile nikdar svojega čara, kaj-
ti odmev so narodne duše, ujenih
veselj, jadvov in trpkosti.

Isto velja tudi glede umetnih
pesmi, ki so na programu, ki pa
niso več umetne v splošnem smisla
besede, pač pa narodova last.

Z narodnimi popevkami pa pro-
gram, nikakor še ni izrpan.

Sodeloval bo tudi znani jugos-
lovanski pevec Emilij Blažević,
kojega krasni glas je dobro po-
znan našim newyorški jugoslovani-
ski koloniji in ki je vedno pri-
pravljen sodelovati, kjerkoli se
nudi nekaj resnično tehtnega in
umetniškega.

Zapel bo več pesmi, med kate-
rimi omenjamo prav posebno Pe-
sem Toredadorja iz slavne opere
"Carmen" francoskega skladate-
lja Bizeta.

Profesor Milan Trošt, znani slo-
venski pianist, ki je izbral točke,
v katerih bo polagal vso svojo
spretnost na glasoviru, a s prav

Zahtevajo, naj se skrejšjo kiki-
lje na tri dolarje in naj se noga-
vice zvišajo na pet.

Človek rad hodi na desno stran,
Vzemimo pa, da je na desni
luža, na levi pa stebra ob prepadu.

Če je poštenjak, bo rajši zvil
na levo, da bo prišel že vsak ne-
omadeževano k cilju.

Če bo sploh prišel — ali pa
poginil.

Na koncertu bo tudi znani jugos-
lovanski pevec Emilij Blažević,
kojega krasni glas je dobro po-
znan našim newyorški jugoslovani-
ski koloniji in ki je vedno pri-
pravljen sodelovati, kjerkoli se
nudi nekaj resnično tehtnega in
umetniškega.

Zapel bo več pesmi, med kate-
rimi omenjamo prav posebno Pe-
sem Toredadorja iz slavne opere
"Carmen" francoskega skladate-
lja Bizeta.

Profesor Milan Trošt, znani slo-
venski pianist, ki je izbral točke,
v katerih bo polagal vso svojo
spretnost na glasoviru, a s prav

Kriza češke steklarske industrije.
Iz Prage poročajo, da je ustav-
ljen obrat v vseh steklarnah okra-
ja Ustje.

ADVERTISEMENTS**Semena.**

V zalogi imam najboljša vrtna,
poljska in cvetlična semena.

Semena pošiljam poštino pro-
sto, toraj nikakih stroškov za
poštino.

Pišite po brezplačni cenik.

Math. Pezdir

Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

NAZNANILO!

Rojakom v Greater New Yorku priporočam svojo lepo in prostorno dvorano

IRVING HALL CAFE

69 Irving Ave., vogal Starr St., Brooklyn, N. Y.

priljubeno za družbene seje, poroke ali shode.

VSAKO NEDELJO ZVEČER PLES.

Za obilen poset se priporočam

MARTIN RAUCH, lastnik

PRIHRANITI SVOJ ZASLUŽEK -- JE KREPOST!

ALI VEŠ, kako dolgo boš sposoben za delo?

ALI ZELIŠ imeti svoj dom in svojo rodbino v njem?

ALI VERUJEŠ da si neodvisen, ko imaš prihranjen denar v banki? Da nikogar ne prosiš
milostnine in posode? Vsakdo te spoštuje, ker ve, da si svoj v svojem!

DELAJ, PAZI IN ŠTEDI — IN BODI SAMOSTOJEN!

Pri nas nosijo uloge do nadaljnjega 4% na "special interest account". Pokritja z najboljšimi
državnimi in mestnimi bondi. Državno nadzorstvo. Vloge pošljite po pošti poton "postal
money order" vsak teden ali vsak mesec.

FRANK SAKSER STATE BANK

glavno zastopstvo Jadranske Banke

82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Fr. Masle, 39 Danube Street.

GLASILO JUGOSLOVANSKE

KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1898.

GLAVNI URAD ELY MINN.

INKORPORIRANA LETA 1900.

Glavni uredniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplaćanih smrtnina: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni skrbnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

MOHOB MLADIĆ, 2008 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porečni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 490, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 170, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:

VALENTIN PIRCO, 519 Mendon Ave., Rockdale, Ill.
PAULINE ERMEN, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARCO, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porečnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška svedenja naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Iz urada glavne ga zdravnika J.S.K.J.

KAJ KRI OZNANJA.

Vsaka moderna bolnica in vsak moderen zdravnik bo zahteval, da se preišče vašo kri. V nekaterih bolnicah, ali pravzaprav v vseh modernih bolnicah, se zahteva, da se preišče kri vsakega pacienta predno se ga operira. Kri namreč pove, ali nam je pričakovati hitrega ali počasnega ozdravljenja. Pacienti, ki imajo vsled nemoralnega življenja ali kot dedščino svojih staršev slabo kri, ne bodo tako hitro okrevali kakor bolniki, ki so živeli čisto življenje in ki niso poznali veneričnih bolezni. Mnogočkrat se osebe, ki so inficirane, ne zdravijo pravilno. Vsi veste, da je mnogo zdravnikov, ki imajo po časopisju velike oglase, v katerih oznanjajo svetu, da so specialiti, ki vas pa v resnici ne izležejo, temveč vas samo olajšajo za vaš denar. Kakor hitro ste enkrat brez denarja, ste ozdravljeni. Baš danes jutraj je prišel k meni neki mlad moški, katerega naj bi ozdravil. On je bil preje pri nekem takozvanem specialistu, in ko mu je napisal ček, glaseč se na \$250, ga je zdravnik proglašil zdravim. Sedaj pa je ta človek prišel k meni, brez denarja, in v stanju, ki je slabše, kakor tedaj, ko se je prišel zdraviti pri onem "specialistu". Ta človek hoče sedaj tožiti onega doktorja za povrnitev denarja. Zdravnik pa si vsled tega ne dela skrbi, ker ve, da oni človek ne bo hotel javno razglasiti, za kakšno boleznijo trpi. Vsled tega je zdravnik brezskben, on ima svoj denar, vse druge ga pa malo briga.

Ako se ne počutite dobro in če imate kakše bolečine ali kaj podobnega na svojem telesu, je najbolje, da pokličete zdravnika, da vam preišče kri, kakor se ravna po njegovem nasvetu. Ako bo preiskava krvi dognala, da ste zdravi, tedaj si ne delajte nepotrebnih skrbi. Ako se pa izkaže, da vaša kri ni čista, tedaj se morate pričeti zdraviti po navodilih zdravnika. Dolar, ki ga izdate za to, je dobro obrnjen in dobro izdan dolar.

Ako vam pričnejo izpadati lasje, ako imate raskavo grlo, če se vam prične delati uljesa na koži, ako vam prične pokati jezik ali usta, tedaj bodite pozorni, kajti nekaj ni v redu. Takoj se morate pričeti zdraviti, da odvrnete boleznijo, ki bi se pojavila morda 15, 20 ali 25 let pozneje. In kaj se lahko pojavi pozneje? Izguba vida, oslabele možgane, slabomnost, bolezen v hrbtenici, kar povzroči nemogočnost hoje, nemogočnost držanja vođe itd. Na telesu se lahko naredi bule in mehurji, nos postane rdeč in zgodi se lahko, da vam ta bolezen odre jezik. Ako se kje ranite, pa se rana ne celi tako, kakor bi bilo pričakovati, tedaj imate to bolezen.

Moški ali ženska, ki nista prosta te bolezni, naj se ne oženita. Postave nekaterih držav so zelo stroge v tem pogledu. Ako se hoče kak par poročiti, pa on ali ona ranikata, da bolečata na tej bolezni, dočim izjavljata neresnico, jo oblasti kaznujejo z zaporom.

Skoraj dan na dan prihajajo pacienti k zdravnikom, katerim tožijo o podobnih težavah, toda skoraj dosledno zanikavajo, da bi bili že kdaj bolni. Toda niti za trenutek ne mislite, da varate zdravnika, temveč varate le sami sebe, kajti ako zdravnik natančno ne pozna značaja vaše bolezni, tudi ne pričakujte, da vas bo mogel pravilno zdraviti. V takem slučaju hoste samo olajšani za nekaj dolarjev. Toda le ne krivite zdravnika, temveč sami sebe! Ako pa nečete povedati zdravniku resnice o svojih križih in težavah, je bolje, da shranite oni denar, mesto da bi ga dali zdravniku.

Ako je vaša kri nečista ter se vi nečete pravilno zdraviti, bodite pripravljeni, da plačate polno ceno svoje nepravilnosti v bodočnosti. Morda se to ne bo zgodilo že jutri, a zgodilo se bo. Toda takrat vam bo bolezen tako škodovala ter postala tako splošna v vašem sistemu, da bo vsako upanje zaman. Živite čisto življenje, pa boste vse to preprečili.

Dr. J. V. Grabek, 843 E. Ohio St. Pittsburgh, Pa.

Imena in naslovi krajevni organizatorjev J. S. K. J.

- Joseph J. Peshell, Box 165, Ely, Minnesota.
- Joseph Kolenz, Box 737, Ely, Minnesota.
- John Demshar, Box 237, Burdine, Penna.
- John Dragovan, Box 663, Soudan, Minnesota.
- John Kums, 1735 — E. 33 St. Lorain, Ohio.
- Jacob Musich, 3 Maple St. Calumet, Mich.
- Michael Mravence, 1454 St. 17th St. Omaha, Neb.
- Vincent Arch, No. 1, Rickenbach St. Pittsburgh, Penna.
- Frank Zahar, Box 104, Hoster, Pa.
- Michael Nemanich, Box 157, Crockett, Calif.
- Frank Janesh, 1212 Bohmen St. Pueblo, Colo.
- John Brunske, 189 B St. Johnston, Pa.
- Louis Taucher, Box 835, Rock Springs, Wyo.
- Louis Vessel, Box 592, Gilbert, Minn.
- Martin Hudale, 1615 Ridge Ave., N. Braddock, Penna.
- Anthony Motz, 9641 Ave. "M", So. Chicago, Ill.

- Louis Govze, 613 Adams Ave., Eveleth, Minn. Phone 217.
- Joseph Pogačar, 5307 Berlin Alley, Pittsburgh, Pa.
- Z. A. Arko, Box 172, Diamondville, Wyo.
- John Jansek, Box 126, Sublet, Wyo.
- Louis Telar, Box 242, Imperial, Pa.
- Frank Pucelj, 223 W. Poplar St. Chisholm, Minn.
- Martin Hadale, 1615 Ridge Ave., N. Braddock, Penna.
- Raymond Kladnik, Box 147, Black Diamond, Wash.
- Frank Schiffrar, Box 122, Unity, Penna.
- Andrej Malovrh, Box 151, Lloydell, Penna.
- John Brezovec, Box 126, Conemaugh, Pa.
- James Debever, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
- John Petrie, 2308 Pine St. Pueblo, Colo.
- Anton Cop, Box 440, Roslyn, Wash.
- Anton Kosoglav, Box 144, Claridge, Pa.
- Anton Brelich, 447 E. Martin St. East Palestine, Ohio.
- Pajmoz Knafelc, 1238 Bohmen Ave. Pueblo, Colo.
- Frank Pereich, Box 327, East Helena, Mont.
- Anton Okelish, 218 Liberty Ave. Barberton, Ohio.
- Louis Komlanc, 732 Warman Ave., N., Indianapolis, Indiana.
- Frank Lovshin, Box 379, Aspen, Colo.
- Frank Kovich, 214 N. 5th St. Kansas City, Kans.
- Jacob Slabich, 218 Lynch St. Brooklyn, N. Y.
- Joseph Kastello, 86 W. St. 53 So., Murray, Utah.
- Louis Kozlevclav, Box 969, Mineral, Kans.
- John Purnat, 26 Douglas St. Little Falls, N. Y.
- John Povshe, Box 347, Hitting, Minn.
- Martin Prah, Box 87, Lemont Furnace, Penna.
- Anton Martinsek, Box 125, Export, Penna.
- Ludvig Champe, Washoe, Mont.
- Martin Govednik, Box 307, Chisholm, Minn.
- John Pezdire, 343 N. River St. Reading, Pa.
- Peter Klobuchar, Box 32, Baltic, Mich.
- John Kren, 605 N. Chicago St. Joliet, Ill.
- Andrew Matko, Box 1203, Monessen, Penna.
- Anton Krasovec, Box 499, Thomas, W. Va.
- John Jurecic, 2228 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
- Frank Trepal, 15723 School Ave., Collingwood, Ohio.
- Andy Gorjup, Box 41, Taylor, Wash.
- John Koprivsek, Box 214, Meadow Lands, Pa.
- John Koblar, Box 225, Oregon City, Ore.
- Anton Kos, R. F. D. 7, Box 125, Greensburg, Penna.
- Jacob Evans, 611 W. 2nd St. Salida, Colo.
- Martin Jurkas, 545 Aurora Ave., Aurora, Ill.
- John Mervar, 514 North 9th St. Sheboygan, Wis.
- John Petrich, Box 238, Aurora, Minn.
- Dan Sadar, Box 252, Midvale, Utah.
- John Veselich, 7815 Water St. St. Louis Mo.
- Gregor Zobe, Box 14, Klein, Mont.
- Karl Strisha, 114, Miller St. Gowanda, New York.
- Valentine Orehek, 183 Majer St. Brooklyn, N. Y.
- John Shtina, 800 Moen Ave., Rockdale, Ill.
- Anton Kobal, 1022 Jackson St. North Chicago, Ill.
- Frank Podmishak, Box 222, Moon Run, Penna.
- John Smeich, Box 112, Middleton, W. Va.
- Frank Wodenik, Box 33, Strong, Colo.
- Ana Pierce, 636 E. 157 St. Cleveland, Ohio.
- Joseph Blish, 1850 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
- John Petritz, 2216 Willow Avenue, Butte, Mont.
- Leopold Jovan, Box 487, Davis, W. Va.
- Frank Lovshin, 310 1/2 W. 4th St. Duluth, Minn.
- Anton Nagode, R. F. D. 214, Girard, Ohio.
- Anton Lunder, Box 151, Keewatin, Minn.
- Frank Bojtz, Box 112, Eleor, Minn.
- Matt Yamnik, 525 W. 2nd St. Leadville, Colo.
- Frank Shea, Box 292, Hibbing, Minn.
- Anton Gradisher, Box B F. Ely, Minn.
- Aleksander Šterlj, Box 256, Export, Pa.
- Matt Razinger, Sartell, Minn.
- Stefan Jengich, Box 235, Cokedale, Colo.
- Anna Zagar, 491 Aurora Ave. Aurora, Ill.
- Mary Keschak, Box 307, Ely, Minn.
- Jernej Intihar, Box 12, Lodon, Md.
- Frank Farenchak, Box 122, Homer City, Pa.
- Frank Rantasha, Box 423, Ironton, Minn.
- Frank Raunikan, 1217 — 3rd Ave., La Salle, Ill.
- John Telban, Box 174, Iselin, Penna.
- Joseph Glas, Box 48, New Derry, Penna.
- Matt Zakrajsek, Box 344, Kenmore, Ohio.
- Anton Cherniech, 9721 McCuen St. New Duluth, Minn.
- Katie Pruse, Box 675, Ely, Minn.
- Ignace Beakse, Box 412, De Pue, Ill.
- John Ponikvar, 3309 — 4th Ave. N. Great Falls, Mont.
- Leo Karnienik, Box 175, Lucid, Ohio.
- Mary Musich, Box 805, Gilbert, Minn.
- Cecilia Ferlie, c/o American Meat Market, Rock Springs, Wyo.
- Anton Tautelj, Box 193, Dunlo, Pa.
- Mary Butara, 1365 E. 55th St. Cleveland, Ohio.
- Alexander Škerl, Box 256, Export, Pa.

Naznanila.

Monessen, Pa.
Naznanja se cenjenemu članstvu društva Isus Prijatelj Malenih št. 68 JSKJ., da se vsak vdeležijo seje dne 12. marca ob 10. uri jutraj v Hrvatski dvorani na 1049 Snemak Ave. v Monessen. Imamo veliko točk, da se društvo pripravi v pravi red. Ob enem opominjam cenjene člane, da svoje prispevke plačajo na redni seji, ne pa kakor doslej, da imenog na sejo ni prišel zaradi svoje zabave, potem pa se je zgledal drugi dan pri meni v trgovini, pri čem sem izgubil svoj dragoceni čas. Rad sprejemim prispevke

seje vsi vdeležite, ker zdaj smo sami uradniki na seji, mi sami pa ne moremo nič ukreniti drugega kakor asesment kolektati.

Z bratskim pozdravom

Andrej Malovrh, tajnik.

Cleveland, Ohio.

Naznanjam vsem članicam društva Jutranja Zvezda št. 137 JSKJ., da imamo reševati nekaj važnega na prihodnji seji, ki se vrši dne 16. marca. Zatorej vas vlnudno prosim, da se vdeležite vse brez izjeme. Drage sestre, ne lačite si izgovorov. Pridite in pokažite, da imate v resnici veselje do napredka našega društva in da ste za proevit naše slavne Jednote.

Nadalje tudi prosim vlnudno vse članice društva sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ., da bi se nam pridružile in pomagale do lepšega uspeha. Nič se ne bojte, da bi s tem izgubile kako pravico do Jednote. To vam zagotavljam, da boste zadovoljne, ako se nam pridružite. Še enkrat vas vlnudno prosim, da se pridružite nam, da delujemo skupno in složno, ker v slogi je moč.

S sestrskim pozdravom

Katie Gruden.

Youngstown, Ohio.

Na zadnji seji društva sv. Antona št. 108 JSKJ. se je sklenilo, da se naloži za prihodnji mesec po 50¢ naklada na vsakega enokopravnega člana in članico. Torej naj vsak, kateri pošilja asesment, priloži še 50¢ poleg asesmenta. Če kateri ne more plačati, ali je proti temu, naj se sam(a)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim in žalostnim srecem naznanjam širok Ameriki sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je po žmesceni anučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, 26. januarja 1922 za vedno zaspal moj nepozabni soprog

JOŽEF ROŽIČ.

Pogreb se je vršil v ponedeljek 30. januarja iz hiše žalosti v tukajšnji katoliški cerkev, kjer je bila darovana sv. maša, in iz cerkve na katoliško pokopališče Calvary, kjer smo ga izročili materi zemlji.

Pokojni je bil rojen v vasi Roževrh pri Črnomlju leta 1868. Kot mlad in močan mož se je podal iz rojstne vasi z upanjem na boljše bodočnost v Združene države. Dolga leta je delal v bakrenih jamah v Michiganu, kakor tudi v železnih jamah v Minnesoti. Zadnjih sedem let je bil zaposlen po tukajšnjih tovarnah, do časa, ko ga je vjela bolezen, kateri je podlegel. Pokojni je bil mirnega značaja in povsod priljubljen med svojim slovenskim narodom, kar se je tudi pokazalo v času njegove bolezni.

Težko in sploh nemogoče mi je izreči besede zahvale, dvigajoče se iz mojega žalostnega srca, vsem ožjim prijateljem, ki so mi v težkih urah njegove bolezni in še v strašnejših urah njegove smrti na strani stali z vedno tolažbo na ustih. Nadalje me veže dolžnost se zahvaliti tudi članstvu društva sv. Sreca Jezusovega št. 128 JSKJ., katerega član je bil tudi ranjki, ki so ga vedno kot brata obiskovali ter ga spremlili na zadnji poti k večnemu počitku. Nadalje se zahvaljujem naši slavni Jugoslovanski Katoliški Jednoti, ki je kot dobra mati skozi ves čas bolezni podpirala ranjkega z bolniško podporo in v kratkem času izplačala posmrtnino za pokojnika.

Ti pa, dragi, nepozabljeni soprog in oče, počivaj v miru in naj svetlo sonce obseva kraj tvojeje pokopa v svobodni zemlji, kakor obseva tvojo rojstno vasico v lepi Dolenjski.

Zahvalni ostali:

Ana Rožič, soproga.

Štefan, sin.

Marija, Margareta in Ana omočena Sever, hčere.
New Duluth, Minn., 26. februarja 1922.

osebno vdeležijo seje. Društvo je tudi sklenilo, da bo naredilo nekoliko kosila po seji, namreč domače kranjske klobase. Upamo, da se boste vsi vdeležili. Tudi za ženske se bo pripravilo nekoliko čaja, da se bo vsak malo okrepčal. Na tej seji so bili tudi protesti glede onih članov, kateri ne hodijo na sejo. Vidi se člana, ki gre mimo dvorane, kjer se seja vrši, na sejo pa ne pride. Opozorja se člana, da bi se vsaj prihodnje seje vdeležili.

Kdor ne bo plačal asesmenta do 25. v mesecu, bo suspendiran brez izjeme, kdo da je. Če so za enega slabe razmere, so tudi za društveno tajnika. Ako pa slučajno kateri nima denarja, pa naj pride na sejo in naj pove, da ne more plačati in bo društvo plačalo za njega. To naj si vsak član zapomni, da ne bo v slučaju suspendiranja kakšne sitnosti. Suspendiranje dá tajniku dosti pisanja, člana pa spravi v nevarnost za slučaj bolezni. Člani, vpoštevajte to in plačujte asesmente o praviem času!

Tajnik.

Chicago, Ill.

Članom in članicam društva Zvon št. 70 JSKJ. se naznanja, da se vrši prihodnja seja dne 19. marca ob 2. uri popoldne v prostorih 201 S. Ruby in 22. St. Ker se seja zelo važnega pomena, ste prošeni, da se vdeležite v polnem številu.

S sestrskim pozdravom
John Jurecic, tajnik.

South Range, Mich.

Članom društva sv. Florijana št. 64 JSKJ., posebno pa onim, ki se niso vdeležili zadnje seje, se naznanja, da je bilo na seji dne 12. februarja sklenjeno, da mora vsak član(ica) plačati društvene in jednotine prispevke najkasneje dvajsetega v mesecu, tako da se lahko došlje asesment na glavni urad Jednote ob praviem času. Kateri se ne bo po tem ravnal, bo suspendiran. Zadnji čas smo bili zelo prizanesljivi članom, ki niso plačali točno, toda izkušnja nas uči, da po taki poti več ne pride. Zato se je na zadnji seji resno sklenilo, da se več nikomur ne prizanaša. Torej, sprostajte in sestre, zapomnite si to! Sami morate priznati, da drugače nam ni mogoče posloovati.

Vas pozdravljam.

Peter Klobučar, tajnik.

Zahvala.

Ely, Minn.

Kot članica društva Severna Zvezda, katero je priredilo maskaradno veselico dne 25. februarja, se iskreno zahvaljujem občinstvu za veliko vdeležbo, ker veselica je bila res dobro obiskana.

V dolžnost si štejem zahvaliti se tudi tukajšnjemu sestrskemu društvu Marije Čisteje Spočetja JSKJ., ki se je veselice v tako lepem številu vdeležilo. Bog vam poplačaj! Kadar ve priredite veselico, se bomo tudi mi tako ogromno odzvale.

S sestrskim pozdravom
Članica dr. št. 129 JSKJ.

Dopisi.

Lorain, Ohio.

Kakor znano, se je vršila na pustno nedeljo zvečer veselica društva sv. Alojzija št. 6 JSKJ. To je bila prva veselica za časa združenja z društvom Marija Pomagal, tako da smo lahko videli na omenjeni večer v bratskem razpoloženju članstvo skupaj. Zdelo se ti je kakor ob času svadbe, ker je bilo vse veselo. Postregel pokoja v svobodni zemlji, kakor obseva tvojo rojstno vasico v lepi Dolenjski.

Kdor si je hotel izbrati družico, da jo zavrti ob zvoku glasov, katere je pošiljala naša slovenska godba iz svojih godal, jih je imel na izbero. Pa saj si jo je tudi marsikateri, kajti dvorana je bila polna veselih parov, da je moral paziti na kurja očesa, kdor jih je imel.

Po plesu je seveda potreba ohladila. Tudi s tem si je lahko vsak po svoji želji pomagal. Dobil se je tekočina različnih barv in okusa. Kadilo se je tudi dobro v vsakem okazu, moškim pod nosom, plesalcem pod nogami. Da se pa dim naprej spravi in pretresena pljuča ter prazni želodec v red dene, se je občinstvu postreglo z domačimi kranjskimi mesnimi klobasami. Za nežni spol in mladino so bile razne slaščice na razpolago.

Upam, da se marsikateremu navzočemu skomina po dobrotah, katere bi lahko prejel omenjeni večer.

A to še ni vse. Da se je veselica tako lepo obnesla, je tudi zasluga glavnega predsednika JSKJ. gospoda Rudolfa B. Perdana iz Clevelanda, Ohio, ki nas je posetil s svojo soprogo omenjeni večer, za kar mu izrekanom iskreno hvala za trud, govor članstvu ter zabavo. Hvala gre tudi g. Johnu Horvathu in soprog, ki sta tudi došla iz Clevelanda in pripomogla k večji zabavi.

Dalje se zahvalim vsem članom, ki so pomagali na veselici, da je dobro uspela. Pri tej priliki je namreč društvena blagajna za \$185.57 narastla, kar je pač lepa svota v teh skromnih časih. Onega, ki mi je pisal protest radi sklepa društvene seje z dnem 26. februarja, vlnudno prosim, naj se vdeležijo prihodnje društvene redne seje dne 19. marca ter naj se možato pokaže. Na zahrbtost se ne oziramo.

John Kums, tajnik.

Chicago, Ill.

Zopet en dokaz, kako so potrebni društva in jednote. Tukaj je ubilo Ivana Eagly, rodom ogrskega Slovence. Ubil ga je avtomobil Yellow Cab. Prišel je pred kakimi tremi meseci iz Clevelanda za delom, katerega je tudi dobil. Pri društvu ni bil nobenem, kakor vedno ogrski Slovencev ni. Da smo ga mogli pokopati, smo zbirali prostovoljne prispevke. Tem žalostnejše je, ker zapušča v starem kraju ženo in 5 nedorastlih otrok, kakor tudi očeta in mater. Rojaki, kateri se niste pri podobnih društvih, pristopajte k njim. Nikdo ne ve, kje ga čaka nesreča. Ali ne bi bilo sedaj dobro nekaj posmrtnine in za pogreb? Društve imamo v izobilju, da si lahko preberemo. Jugoslov. Kat. Jednota nudi vsakemu Slovancu dobre pogoje za podporo in posmrtnino. V vsakem večjem ali manjšem mestu ima društva, v Chicago celó 3: društvo sv. Jurija št. 22 v South Chicagu, društvo Zvon št. 70 in društvo Jugoslovani št. 104 v Chicagu.

Član J. S. K. Jednote.

Ely, Minn.

Slovenskemu občinstvu v Ely javljam, da je naše društvo Marije Čisteje Spočetja št. 120 JSKJ. pri svoji redni seji sklenilo, da bo skozi tri mesece sprejemalo ženske kandidatinje pristopnine prosto. Ta prilžnost za prost pristop velja do zadnjega aprila.

V prvi vrsti opozarjam slovenske matere, katere imate že odrasla dekleta, da jih prigovarjate v društvo. Pred očmi vidite, koliko slučajev bolezni napada dandanes človeštvo, kakor naprimer appendicitis (slepč). Človek se mora podvreči operaciji, ta pa stane dandanes denar. Ta bolezen pa ne dela izjeme pri starosti človeka. Vsled tega je bilo pred nekaj meseci veliko slovenskih deklet pristopilo v društva, da se zavarujejo proti bolezni in poskodbam. Je pa še nekaj deklet, ki odlašajo ter nečesto pripoznajo, da tudi njih prej ali slej napade bolezen ali tudi operacija. Zdravniki pa ne delajo izjeme, oni hočejo ineti plačan svoj račun. Če dekleta nimajo gotovine, morajo starši račun poravnati. Ravno vsled takih slučajev apeliram na slovenske matere, da zavarujete svojo mladino proti bolezni itd. pri JSKJ. Istotako priporočam, da vpišete svoje otroke v mladinski oddelček.

S sestrskim pozdravom
Katarina Pešcl, tajnica.

Posledice in sadovi prohibicije.

Duizalovec izjavlja, da je val zločina, val nemoralnosti in razuzdane življenja posledica uveljavljanja splošne narodne prohibicije.

Val zločina, val umorov, val nemoralnosti in požrešnosti, zmagoslavni povratek absintu po letih izгона, najnovejša moda, da se pije Eau de Cologne (parfum) kot vsakdanjo pijačo, pijanje ljudi, ki so bili preje zmerni, prave orgije pijanosti pri številnih javnih banketih in prireditvah, kjer so se preje ljudje spodobno obnašali, popivanje na domovih, kjer se preje pijače niti poznalo ni, vedno naraščajoče razpoloženje za razne nesramne orijentalne plesse, — vse to so zunanji simptomi globokega narodnega moralnega poloma, katerega je treba pripisovati v glavnem prohibiciji, soglasno z dr. Brillom, duizalovcem ter specializmom za živčne in duševne bolezni.

Dr. Brill trdi, da se je v zadnjem času zavzelo več alkohola kot kdaj prej, da pijejo ljudje, ki niso nikdar prej pili, da so postali prejšnji zmerni pive, pijanci in da sedaj oni, ki so prej pili pivo in lahka vina živčajo žganje, gin, surovi alkohol in druge koncentrirane spirite.

Eden njegovih pacientov — je rekel, dela čisto alkoholno pijačo iz paradiznikov. Neki drugi njegov prijatelj, po poklicu inženir, kuha žganje v svoji kuhinji. Med njegovimi pacienti jih je nekaj, ki ne pijejo nič drugega kot Eau de Cologne. Ta parfum so pričeli piti tekem kratke dobe panike, ko je bilo težko dobiti drugo pijačo ter se hitro privadili tej tekočini, tako da je sedaj zavzelo raje kot kaj drugega.

Edini človek, ki ne dobi svojega deleža pri pijaci, je soglasno z dr. Brillom navadni delavec. Kadar pa dobi svoj delež, obstaja ta ponavadi iz strašne zmoči, ki predstavlja direktno strup.

Ljudje, ki so se udali zločinu v teku zadnjih par let, soglasno z dr. Brillom, so duševno pomanjkljivi, ki bi ostali v glavnem neškodljivi, razven samim sebi, če bi se jim dovolilo piti pod različnimi pogoji. Prohibicija, pravi on, je napravila iz njih obupne zločince in sicer na dva načina. — V nekaterih slučajih je dala pomanjkanje pijače prosti tek napoli blaznim tendencam, ki so se prej vpile v alkoholni sanjari ter duhovih. V drugih slučajih pa razdražilo strupene pijače prohibicijske dobe medlo domišljijo takih ljudi ter jim poljelo ven, na rop in tatvino.

Soglasno z dr. Brillom obstaja ena izmed globokih moralnih pškob, katero je povzročila prohibicija, v dejstvu, da je najti na sto in sto tisoč možkih in žensk, katerim bi prej nikdar ne padlo v glavo kršiti kako postavu, ki pa sedaj zavestno lažijo suhe postavu s tem, da kupujejo od butlegarjev ter zbijajo dovpite iz suhih postav. Komaj je najti kako poroto, sodečo zločince, ne da bi bilo med porotniki več moč, ki se dobro zavedajo, da so redno kršili postavu. Celo, to postopanje pravi zdravnik, daje naroda slabo vest. Mož integritete, ki je hrbišče dežele, je izgubil nekaj prejšnje samozvesti, ki ga je delala najvišji tipom državljana.

— Naši takozvani najboljši ljudje, — je rekel, — kršijo sedaj postavu neprestano. Bil sem pri javnih banketih, kjer se je prej nekoliko in zmerno pilo, kjer pa ni bilo videti nikdar pijanega človeka. Sedaj pa se šepetaje širi vnaprej vest, da mora vsakdo prirediti nekaj s seboj. Pride do popivanja in cela afera se konča z grdimi in mučnimi prizori.

— Cocktaile in žgane pijače se servira sedaj v privatnih domovih, kjer prej ni bilo te navade. Sedaj pa se je splošno razširila in gostje pričakujejo kaj takega. Gostiteljica čuti, da ni tako uspešna kot njena družabna rivalka, če ne servira kar največ žgane pijače. Videl sem sodnike in dobroznane moške, ki so javno pili v javnih prostorih. Pogovor se pogosto suče kar zanesljivo in uspešnosti tega butlegarja v primeru z drugimi. Vse to je ponižujoče in demoralizirajoče, če more preiti brez vsakega učinka, pač pa bo imelo dalekosežen slabi učinek.

Dr. Brill je nadalje rekel, da je opaziti izza uveljavljanja prohibicije tudi znamenja povečane požrešnosti.

— Prevelika požrešnost ubija v večji meri kot pa nezmerne pitje, — je rekel. — Glede tega ne more biti nobenega najmanjšega dvoma pri vsakem, ki ima le kolikar zdravniške izkušnosti. Zavzivanje slasice in sladkorja kot nadomestila za alkohol se je neizmerno povečalo. Zavzivanje candy-ja je veliko bolj škodljivo kot pa zmerno pitje ter ne nudi dobrote kot čustveni izhod, ki prihaja pomirja zmernega bitja.

Dr. Brill pravi, da je vedno smatral salon za pogubonosno napravo, lastno Ameriki in da smatra uničenje salonov za eno izmed kompenzacijskih prohibicije. — Mesto da se kontrolira nekaj, kar bi koristilo družbi ter nudilo dober izlaz v duševnem smislu, — je nadaljeval, — pa se je absolutna prohibicija podala na pot, ki stavlja premijo na zločin.

— Pred prohibicijo je bilo sorazmerno le malo ljudi, ki so nam nudili, problem v tem oziru. Pijanci iz navade so bili vsi pomanjkljivi ljudje. Če jim vzamete alkohol, postanejo še večja nevarnost za družbo. Najslabše kar so storili prej je bilo napiti se, zboliti ter iti v bolnico ali pa v ječo. Kadar pa se jim vzame alkohol, še bodo vedno lotili nečesa. Kar je neizmerno bolj škodljivo človeški družbi. Pomanjkljivi človek bo ostal vedno pomanjkljiv. On se ne bo nikdar mogel prilagoditi družbi ter bo vedno storil nekaj protisocialnega. Vprašanje je ravno, kaj bo storil.

— Prohibicija pa je napravila veliko škodo normalnim ljudem, ki so imeli navado piti zmerno. Nikdar se ni še dokazalo na noben znanstven način, da bi to treba deloma pripisovati bodrilu, zmerno pitje zmanjšalo — njih

uspešnost. Ravno nasprotno, — zmerni pive so vedno pripadali višjim tipom ljudi v najboljši civilizaciji, — proti nepijočim Turkom, Kitajcem in Afrikanem.

— Povprečni normalni človek ni bil nikdar problem za obično, ker je zavzval alkoholne pijače, dokler se mu sedaj vzelo postavne pravice delati to.

Kjerkoli se uveljavlja prepoved ali prohibicija katerekoli stvari, pomenja to obenem, da se bo uveljavilo tudi zlorabo. Prohibicija se je pričela v majhnih provincah, majhnih občinah, kjer so bili ljudje pod standardom velikomestne vzgoje. Z drugimi besedami je bila uveljavljena v krajih, kjer so se vršila linčanja in kjer se je grodo popivalo celo v najboljših krogih. To niso bile občine, v katerih bi bili ljudje lahko deležni zabav boljše veste, umetniških, estetskih in intelektualnih. Prohibicija se je pričela v omejenih sferah, kjer je prevladovala še vse, kar je bilo primitivnega.

Zloraba alkohola, ki je bila v resnici velika v takih občinah, se je na temelju izkušenj izkazala kot manjše zlo kot pa prohibicija, — soglasno z dr. Brillom. — Nemoralnost pa je bila pospešena obenem z zločini nasilja.

— Nobenega dvoma ne more biti, da so bili vsi primitivni impulzi povečani vsled uveljavljanja prohibicije. Ker ne morejo ljudje se vršila linčanja, in kjer se je grodo popivalo celo v najboljših krogih, ki je predstavljal koncentriran in dober dušek za moralne povprečne ljudi, morajo najti tega duška na kak drug način. Skrajne oblike plesa, ki so se pojavile, nezadržnost reformskih organizacij, da kontrolirajo še nadalje izdajatelj neuspodobi, nih slik, propalost gotovih gledaliških produkcij, — vse to je ben znanstven način, da bi to treba deloma pripisovati bodrilu, zmerno pitje zmanjšalo — njih

Golgota.

“Le vera sama! Le vera sama nas stori pravilne!” Tako je pridigal misijonar izgubljenim ovčam svoje župe. “Le vera sama! Kaj moreš dati, da si rešiš dušo? Naša dela so ničeva in ničevi so tudi uspehi. Toda velika je ideja. Velika je, trdna vera v vse to, kar nam predpisuje naš oče na nebu in kar zahteva od nas naša vest. Naj se drugi na nas pohujšajo, naj nas kamenjajo in nam vzemo tudi vse, kar imamo, telo in premoženje in vse, v onem življenju nas čaka lepo povračilo in nagrada za vse izgube tega sveta!” Tako je pridigal krščanski misijonar.

Bila je nedelja, in isti dan so znanj na deželi gospodarile toipe pogonov, morale in požigale in — umirale za idejo, za kulturo, ki ni mogla odločati kulturi, prihajajoči od zapada.

Končno so bili tepeni, kakor so hlepe tepene vojske Amalekove, ali pa tudi krščanske, ali pa kakor so se tudi krščanske vojske v znamenju križa pobijale medsebojno. Tako so sedaj oni podlegli evropski ekspedicijski armadi.

V ponedeljek sem stal v Pekingu v veliki sivi dvorani prefekture. Bil sem sam. Prostor je prazen, dolgočasen. Skozi odprta vrata pada pogled na dvorišče, kamor sije sonce. Tam čepita dva zaspana kitajska policaja. Okroli redči klubok, kakor lonce, stasi potegnili na oči in sedaj drem-ljeta.

Solnčni žarek sije na ilovnata tla dvorane, kjer se nahajam, in sije tudi na lesen steber. Ob njem se sloni trstika iz bambusa, debela kakor roka v členku, in nekoliko rjavih lis se je drži. To je kri, izgleda, če se hoče trstika odpočiti od svojega jutranjega opravila. Lise, estanki krvi kaznjujecev, se svetlikajo, kakor podplute tigrovoe črte. Priključeni instrument, trstika kazni, počiva ob stebru.

V senci stebra počiva tudi klop, in usnjati jermeni melanholično vise žnje. Mnogi so bili že privezani na to klop in se jadjikovali. Marsikateri filozof pa se je tudi veselo režal, ko je vstajal s klopi, ker si je mislil: Hvala Bogu, da teh 25 udarcev ni bilo 50, ali da namesto 50 ni bilo prisojenih 75! Tudi takšnih Pavlih je klop že dokaj videla. Danes pa počiva tudi ona.

Oni, ki pričakujejo svojo današnjo kazen, se ne dvignejo več. Danes bodo obglavljeni. Tudi večraj so bila obglavljenja na dnevnem redu, in jutri bodo zopet. Zame je to prvo obglavljenje, ki je v svojem življenju vidim.

Dvorišče postaja živahneje. Ključki rožljajo, preko dvorišča koraka ključar in je ves miren, počasi in dostojanstven. Potem se vstavi pred vrata z majhnim, zamreženim okensom. Ta vrata vodijo iz dverane v ječo.

Policaja se zbujata. Tudi drugi se jima pridružijo. Sedaj se prikaže tudi rebelji, širokopleči dolgin, ki se prijazno reži od enega ušesa do drugega. Roke drži prekrižane na prsih, v pesti pa drži dolgo vrečo iz žolte svile. V njej so njegovi denarji.

Vse to pa se je uveljavilo v namenu, da se zavaruje malenkostne manjšine pred alkoholom, tipe pomanjkljivih ljudi, ki predstavljajo pijance iz navade. Teh ljudi se ni nikakor zavarovalo. Pobijajo se in more močnejše celo hitreje kot kdaj prej. Važno je za človeško pleme, da se takih tipov ne obrani. Napačna simpatija je skozi leta ščitila pomanjkljive na veliko škodo normalnih ljudi. V kolikor jih je rešila prohibicija, v toliko bo škodovala družbi. Prohibicija pa je pospešila njihov konec a povečala njih nagnjenost k zločinom, kar je povzročilo smrt številnih dobrih državljanov. Prohibicija pa je končno uničila ustroj naše družbe s tem, da je prišla ljudi najvišjega tipa kršiti postavu.

se svetli, ostro brušeni široki krvniški meč.

Dvorišče se polagoma polni. Tudi radovedneži se zbirajo, razni uradniki, žolti in belokozci.

Migljaj, in vrata ječe se odpro. Iz njih stopa žalosten spreved. Dva možakarja v pol gnili obleki, roki zvezani, pogled je izgubljen. Možakarja ne hodita, sirovi krvniški-hlapci je suvajo in vlečejo zasceboj. Obema počestima roparjem se bliža konec. Za njimi pa koraka tretji, visoko dvignjena glava, obraz mu žari v nadzrskem zanosu. To je lama, svečeni-k Bude.

Ginjen vprašam uradnika belokozca, ki ima tudi nekakšen posel s to sodbo:

“To je pa res lepo in krščansko, da ste tem obsojenecm dali še njihovega lastnega svečenika za zadnjo pot!”

“Kaj? — Sečenika? Saj je to največji falot in prvi bo obglavljen!”

“Kako? Kaj je pa storil?”

“To je boksarski pop in njihov najhujši agitator. S svojim hujškanjem je pripravil neizmerno mnogo gorja nad krščanske vasi!”

Razumel sem. Ta svečenik je pozival svoje vernike, naj se branijo proti novim naukom in njihovega dogm, ki se protivijo njihovemu naravnemu čutu za moralo. Postal je sedaj žrtve svoje vere, — oh, oprostite, le svoje-ga fanatizma, saj je samo Kitajec.

Na dvorišču se gnete mnogo sodre okrog žalobnega spreveda.

Svečenik mirno koraka svojo pot in govori ljudstvu: “Ta gnila želvina zajca! Mislijo, da mi bodo vzel življenje! Ali ne leži ljudov sveti pepel v osmih svetih gobovih, pa Buda vendar živi in vlada nad nami vsemi!”

Moj pogled se sreča s pogledom tega lame. Na kaj me že spominja njegov pogled? Da, zares. Nekoč sem poslušal pridigo jezuitskega patra. Tudi on je gledal z enakim pogledom. Toda ne, ne, primera je nespodobna! Budov lama in pa jezuit, razširjevalec pravega evangelija? Ne, ne!

Spored je sedaj dospel na morišče izven mesta, pod prastaro mestno obzidje.

Solnce pripeka, pesek je ves razbeljen.

Okrog morišča kordon oboroženecv. To niso Pilatovi plačanci s sulicami. Nasajeni bajoneti se svetlikajo z modernih pušk-repetir. Saj smo v dvajsetem stoletju.

Obsojenici že kleče. Oba razbojnika tulita in jadjikujeta, naj se jim življenje daruje. Le svečenik stoji visoko zraven. Se pogled na staro obzidje, preko glav gledalcev, in v žarko sonce. Sedaj raztegne lama svoji roki in govori, glasno in trdno, da doni daleč naokrog:

“Le odobrite mi glavo! Resnično vam povem, v treh dneh bom pri svojem očetu Budi v nebesih!” In se hitro skloni, poklekne in nagne vrat na tla. Rezilo se zablika v soncu. Krvnik zna svoj posel. Debel vroč eurek krvi brizgne in lamova glava se zaletrija po pesku. Lahko so odprta njena ustna, oči so odprte, kakor da gledajo v sonce, in se potem zopet zapro. Mirno in tiho je to lice v pesku. Nobene pretembe ne opaziš na plemenitih, reskaženih potezah. Pri tem pogledu začutim nekaj kakor zavjet. Tega moža zavidam za njegovo vero, — oh, odpustite, za njegovo filozofijo, — saj je samo pogon. Ta filozofija mu je dala ta mir, to gotovost, s katero je stopal v smrt.

Za njim sta prišla na vrsto oba razbojnika. Minulo je tudi to. Nič se ni pripetilo posebnega. Nebo se ni stemnilo, groma ni bilo čuti niti bliska videti. Čemu tudi? Vse je bilo pri kraju, radovedneži odhajajo domov.

Krščanskemu misijonarju sem pozneje pripovedoval, kako je umrl lama. Pritoževal se je: “Oh, ubogi zaslepljenec! Paj saj ni bil boljše vednosti. Svetemu kr-

Čuvanje zdravja.

(Jugoslovanski oddelek F. L. I. S. New York.) V tej zemlji je najmanj milijon slučajev aktivne tuberkuloze. Poleg teh imamo enako število slučajev v neaktivnem stanju. Da se človek obvaruje pred jetiko, mora živeti dan za dnevno zdravo življenje. Razlagati, kaj je treba za tako življenje, je svrha te serije člankov, ki so jih napisali priznani zdravstveni strokovnjaki. Kdorkoli sledi njihovim navodilom, se mu ni treba bati tuberkuloze.

Prinašamo članek, ki je posebej važnosti, ker govori o influenci, prehladu in hripavosti.

Kako naj se čuvamo pred prehladom in njegovimi posledicami. Spisal dr. S. Adolphus Knopf, New York.

Vsako pozna prehlad po njegovih učinkih, ali vsako morda ne ve, da prehlad povzroča neke bolezne klice, marsikdaj imenovane “micrococcus catarrhalis”. To klice dobivamo od oseb, ki nemarno kašljajo, kihajo ali razburjeno govorijo, potem drobnih kapljic, ki jih sipljejo na nas. Prehlad se utede takoj razviti, mogoče pa tudi, ako nosimo klice seboj nekoliko časa. Ako odporna sila našega telesa pojema vsled mrzlice, prenojetja ali nezmernosti te ali one vrste, ali pa tudi vsled lahke prehrane in prenapetja, tedaj imajo te klice ugodno priliko, da se pomnožijo in povzročijo simptome ali znake prehlada.

Da se prepreči okuženje po klicah, je seveda najboljšje izogibati se neposredni bližini oseb, ki nemarno kašljajo, pljuva ali govori razburjeno in med govorom kar pljuva od sebe drobtinice slin. Ako ste precej domači s tako osebo, jo lahko opozorite, da naj bo obzirna in naj kaja ali kašlja v svoj robač ali vsaj drži roko pred ustni tudi pri takozvanem suhem kašlju, ki pravzaprav ni nikoli suh, ker se s kašljem vedno izbluže tudi slina.

Osebe, ki pljuvajo ali kašljajo, bi morale vedno pljuvati v pljuvalnik ali v robač. V natrpanih shajališčih, počestnih in podulih železnicah je vedna nevarnost okuženja potom katarnih klice.

Če smo torej vedno izpostavljeni tej nevarnosti, kako naj napravimo svoje telo manj dovzetno in bolj odporno? Zapomnimo si, da če smo pri dobrem zdravju prehladne klice, ki prehajajo na nas s okuženje sebe, le malo delujejo na nas, in da tudi one, ki so že v našem telesu, imajo le malo prilike, da se pomnožijo in škodijo. V zdravi osebi se bela krvna telesa v našem toku sama porizirajo za to, da odbijejo naval vdirajočih klice ali mikrobov. — Enostavno jih požirajo. Radi tega je najboljši način obvarovanja pred prehladom, da se drži telo v najboljšem redu.

Da postane telo odporno proti prehladom, dihanje vedno kolikor več mogoče dobroga čistega zraka. Dihajte počasi in globoko, zlasti zunaj na prostem. Ako ste doma, naj bo soba dobro prezračena. — Kdorkoli utedne, potrudite se vrtiti nekaj dihalnih vaj vsako uro ali vsako drugo uro na ta način, da dvigate in pomikate ramena navzgor in nazaj, vidhavanje med tem počasi in globoko in, držec ramena nazaj, zadržite zrak za približno pet sekund, potem pa izdihajte malo hitreje, kot ste vidhali, pomikajoč pri tem ramena napred in navzdol.

Privadite telo na dnevno vporabo mrzle vode, bodisi s tem, da se pomočite v mrlo vodo, ali potom prične kopeli ali namočenja z gobo. Kdor ni še vajen na mrlo vodo, se mora seveda privaditi stopnjema. Najboljši začetek je sledeč: Naj človek stoji v vodi, katere temperatura naj znaša — približno 105 stopinj, naj omoči glavo v mrlo vodo od približno 85 stopinj, in naj jo ožema po zatilniku, prsih, desni in levi rami tako da se celo telo omoči, dočim ostane glava suha. Ako se po taki kopeli ne počuti takoj gorko, naj leže v gorko posteljo.

En iztis stane 20 centov

Lep napredek v slovenski naselbini.

Pueblo, Colo.

Misel, da sem to napisal, g. urednik, se mi je porodila, ko sem opazil v kolonah vašega cenjenega lista poročila iz vseh delov Amerike, ki govorijo o raznih socialnih, dramskih, pevskih in drugih organizacijah in prireditvah, male ali skoraj nič pa ni slišati o slovenski literarni družbi. V namenu, da zainteresiram nekoliko take literarne klube in družbe, ki se bodo pričele morda posihmal organizirati, sem se odločil, da vas prosim za nekoliko prostora v vašem listu, da napišem nekaj vrstic o našem Slovenskem literarnem klubu v Pueblu.

Ta Literarni klub smo ustanovili pred nekako štirimi leti, in sicer se nas je zbralo osmero ustanovnikov. Ko pa je pričela vojna v Evropi divjati s tako besnobo, da je bila vsled nje prizadeta vsaka ameriška naselbina, je tudi naš majhen klub polagoma zaspal. Nekaj časa je dremal, toda sedaj smo ga nanovo čivilili, in kakor je videti, mu ta dolgi počitek ni škodoval, temveč obratno — koristil.

Dovolite mi, da v par stavkih načrtam značaj subjektov in diskusij, o katerih obravnavamo v našem klubu. “Kakšne so karakterizacije Slovencev?” — to vprašanje je bilo predmet, o katerem smo govorili na naši zadnji seji. Toda naj najprej razložim, pod kakšnimi pravili se naš klub shaja. Mi nimamo nikakega čarterja, nikakih asementov, članarin ali drugačnih obilicij za plačevati, kakor jih je treba plačevati pri skoraj vseh drugih organizacijah. — Mi nimamo — vsaj do zdaj ne — tudi nikakih uradnikov, temveč samo petnajst navadnih in enakopravnih članov. Seje se vrše na tem ali onem domu katerega člana, in oni član je hkratu chairman ali stoloravnatelj odnosno predsednik seje in gostitelj. Razume se, da je pri dotični seji on tudi glavni govornik. Nato, ko je predsednik-gostitelj otvoril sejo ter dovršil svoj govor, sede, nakar dobe besedo vsi člani seveda vsak posamezno, tako da lahko vsak svobodno izrazi svoje razsode in mnenje o predmetu, o katerem je govor. — Pri koncu seje servira navadno predsednik - gostitelj kak prigrizek, ki se ga zalije s starim sokom zlahke vinske trte, medtem pa se določi tudi večer in prostor prihodnje seje, kakor tudi predmet, ki bo dotičnega večera na dnevnem redu. Tako ima vsak član priložnost da ni samo gestitelj svojih sočlanov, temveč tudi predsednik seje in glavni govornik. Predsedniku gostitelju je dana absolutna svoboda v vprašanju izbire predmeta, o katerem naj se obravnava onega večera, ko se bo seja vršila na njegovem domu.

Tekom svojega zadnjega sestanka smo pretresali dejstvo, da so Slovenci izredno razumen narod, da je njihova razumnost znana v trgovini in v napravah, kjer so zaposleni itd. Dotaknili smo se celo našega domačega življenja, to je življenja pri domačem ognjišču, v krogu svojih družin. Odnedaj smo si želeli, da bi se nas vsaj nekoliko počastilo ter se nam priznavalo naše zmožnosti, in tej karakteristiki našega naroda je iskati povoda v dejstvu, da je Avstrija zelo skoparila z vsemi priznanji in da so bili le redki časi, ko je dobil ta ali oni Slovenec od vlade kak častno mesto. Nadalje, da so Slovenci, kot celota, na glasu bolj kot katerikoli drugi narod vsled svoje poštenosti, katere sloves je znan; oni redno plačujejo svoje račune, so nared, ki ve, da “beseda dana vez velja”, itd. itd. Razpravljali smo tudi o dejstvu, da vsi drugi narodi časte in proslavljajo vse, kar je njihovega, mi Slovenci pa se včasih delamo, kakor bi se sramovali stvari, ki so pristno naše; pogosto se sramujemo svojega materinega jezika itd.

Tako so prišli na dnevni red še mnoge druge značilnosti našega slovenskega naroda, dobre in slabe, katere smo skrbno prereshali. Po polurnem stvaritvenem govoru predsednika - gostitelja se je pričela živahna debata o vprašanju, ali je na mestu ali ne, ako obravnavamo tudi o naših napakah. Ena stran je zavzela stališče, da naj razpravljamo samo o naših dobrih lastnostih ter naj pozabimo kolikor možno vse, kar ni dobrega in lepega na nas, dočim se je druga stran zavzela za stališče, da je bil svet, ki ga je dal veliki grški mislec in filozof Sokrat, pravilen, ko je dejal: “Spoznavaj se sam!”

Pred razhodom smo odločili, da se bo na našem prihodnjem sestanku obravnavalo vprašanje “Vojaški bonus”, vprašanje, ki je baš sedaj v ospredju in ki vzbuja splošno pozornost. Kakor sem že rekel, je predmet vsakega sestanka oni, katerega odloči predsednik-gostitelj prihodnje seje, na čigar domu s vrši sestanek.

Težko je povedati, kako nestrpno pričakujemo vsi teh naših tedenskih sestankov in koliko se lahko naučimo vsled različnih naziranj, ki vladajo med nami, kajti naravno je, da bo vsak izrazil svoje najboljšje, skristalizirane misli. Pri teh diskusijah se priučijo človek misliti hitro in korektno, priučijo se koncentrirati svoje misli na predmet, ki je na našem dnevnem redu. Tako je že neki naš član dejal: “Ako hočemo postati umno močni, moramo vaditi svojo duševno moč, bistriti moramo svojega duha! Kakor vadimo svoje telo, da postanemo fizično močni, tako moramo razvijati svojo duševno moč, da bomo znali rabiti možgane in konstruktivno misliti!”

Naše članke bi zelo veselilo slišati potom kolen v Glasu Naroda o uspehih podobnih organizacij v slovenskih kolonijah.

Član Slovenskega literarnega kluba v Pueblu, Colorado.

za nekoliko minut. Za nekoliko dni naj znaža temperatura mrzle vode na 80 stopinj, potem na 75 in tako stopnjema do 45 stopinj, ki je normalna temperatura vode, ki prihaja iz vodovja.

Pametna vporaba mrzle vode na zgoraj navedeni način, je najboljšje sredstvo, da se obvaruje telo pred prehlajenjem. Tok krvi se s tem izboljša, dihanje postaja globlje in rednejše, koža bolj odporna in vse telo manj dovzetno proti mrazu.

Razen zunanje rabe mrzle vode naj ne pozabimo, da piti pet do šest kozarcev mrzle vode na dan med enim jelom in drugim je velike koristi za dobro zdravje. —

Oseba, ki trpi na zaprtju, probavaja v svojem telesu neke vrste samozastrupljenje, to je ustvarja strup v lastnem sistemu, ki oslaba telo in je omahkuji proti napadu prehladnih klice.

Končno, kaj naj človek stori, ako vzle vsemu dobi prehlad? — Naj leže v posteljo, kakorhitro mogoče, naj deva gorke obkladke na noge, pije kozarce tople limonade ali toplega mleka in pred zajtrkom naj vzame karkoli sol (epsom salt, itd.) Ako se po 24 urah človek ne počuti dobro ali saj znatno boljše, naj pokliče zdravnika.

PRATIKE!

Čitateljem naznanjamo, da smo sprejeli par tisoč iztisov

“Družinskih Pratik”

En iztis stane 20 centov

25 iztisov \$3.75; 50 iztisov \$6.50; 100 iztisov \$12.00

SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 Cortlandt Street New York City

